

# Wymagania edukacyjne, warunki kształcenia i kryteria oceniania

## Technik fotografii i multimediiów

Kwalifikacja:

AUD.02. Rejestracja, obróbka i publikacja obrazu

**Nauczyciel: Jacek Berg**

### **Przedmiot: ESTETYKA I HISTORIA FOTOGRAFII**

#### 1. Efekty kształcenia

Uczeń po zrealizowaniu zajęć potrafi:

- skorzystać z obcojęzycznych zasobów internetu związanych z historią fotografii
- analizować związki fotografii ze sztuką
- scharakteryzować etapy rozwoju technologicznego fotografii analogowej
- rozpoznać autorów znanych fotografii
- rozpoznać style artystyczne w fotografii
- analizować treść obrazu fotograficznego
- przytaczać nazwiska historycznych twórców fotografii
- wskazywać cechy różnych metod otrzymywania fotografii analogowych
- porównać fotografie uzyskane różnymi technikami
- uzasadniać zastosowany sposób kadrowania
- wskazywać błędy w kompozycji obrazu
- określać siłę oddziaływania elementów płaszczyzny
- analizować czytelność elementów obrazu
- charakteryzować kształtowanie się zasad fotografii dokumentalnej
- opisywać rozwój fotografii reportażowej
- opisywać rozwój technologii otrzymywania fotografii barwnej
- opisywać rozwój tendencji w fotografii dokumentalnej
- opisywać rozwój tendencji w fotografii krajobrazowej
- opisywać rozwój zasad wykonywania fotografii portretowej

- skorzystać z obcojęzycznych zasobów Internetu związanych z historią fotografii
- analizować związki fotografii ze sztuką
- analizować relacje między fotografią a innymi mediami
- zaplanować ścieżkę indywidualnego rozwoju w zakresie pogłębiania umiejętności z dziedziny estetyki obrazu
- wyjaśniać oddziaływanie elementów w kadrze
- rozdzielać rodzaje perspektyw
- definiować rodzaje perspektyw
- określać role jakie pełni fotografia
- rozdzielać obraz zapisany cyfrowo i analogowo
- definiować zasady kompozycji obrazu
- analizować treść obrazu fotograficznego
- dokonać analizy plastyki obrazu fotograficznego zmodyfikowanego cyfrowo nazywać elementy kompozycji fotograficznej
- rozpoznawać rodzaje kompozycji fotograficznej
- opisać wzajemne wpływy barwnych elementów obrazu
- określać zasady łączenia elementów barwnych
- rozdzielać rodzaje barw
- określać oddziaływanie barw sąsiadujących
- uzasadniać przyjęty sposób komponowania kadru
- opisywać błędy kompozycyjne obrazu

2. Warunki osiągnięcia efektów kształcenia w tym środki dydaktyczne, metody, formy organizacyjne

Zajęcia edukacyjne powinny być prowadzone w oddziale klasowym wyposażonym w stanowisko komputerowe dla nauczyciela podłączone do sieci lokalnej z dostępem do internetu i projektor multimedialny. Stół umożliwiający prezentację zestawień wydruków o różnych formatach.

Środki dydaktyczne

Albumy fotograficzne, albumy prezentujące malarstwo na przestrzeni epok, filmy

dydaktyczne oraz multimedialne prezentacje dorobku artystycznego znanych artystów.

Zalecane metody dydaktyczne Dział programowy „Estetyka fotografii” wymaga stosowania następujących metod dydaktycznych: wykładu informacyjnego, dyskusji dydaktycznej, prezentacji, pogadanki, opisu i ekspozycji. W trakcie realizacji elementów działu należy wykorzystywać filmy dydaktyczne oraz prezentacje multimedialne.

Formy organizacyjne

Podczas realizacji zajęć należy wykorzystywać następujące formy pracy: indywidualne oraz zespołowe. Zajęcia powinny być prowadzone w oddziałach klasowych w systemie klasowo-lekcyjnym. Zaleca się organizowanie wycieczek dydaktycznych na wystawy różnych form sztuki, do muzeów i galerii. Wskazane jest uświadamianie uczniom potrzeby samokształcenia poprzez uczestniczenie w plenerach i warsztatach rozwijających wrażliwość estetyczną.

### 3. Kryteria oceny i metody sprawdzania efektów kształcenia

Test jednokrotnego wyboru. Odpowiedzi ustne. Zadania klasowe. Pytania powinny dotyczyć wiedzy nabywanej w trakcie zajęć edukacyjnych. Kryteria oceny dotyczą:

- rozpoznania zasad kompozycji analizowanego obrazu
- rozpoznania zastosowanych środków wyrazu w analizowanym obrazie fotograficznym
- interpretowania treści danej fotografii
- posługiwania się terminologią z zakresu estetyki obrazu
- twórczej analizy relacji między obiektami na obrazie

Oceniając osiągnięcia uczniów należy zwrócić uwagę na samodzielność docierania do źródeł wiedzy z zakresu estetyki obrazu oraz umiejętność twórczej jego interpretacji.

### 4. Stopnie wymagań edukacyjnych.

Konieczne – uczeń definiuje, wymienia, nazywa, opisuje, wylicza

Podstawowe – uczeń wyjaśnia, streszcza, rozróżnia, odtwarza działania, ilustruje

Rozszerzające – uczeń rozwiązuje, porównuje, rysuje, projektuje, klasyfikuje, charakteryzuje, wybiera, określa

Dopełniające – uczeń dowodzi, przewiduje, ocenia, wykrywa, udowadnia, analizuje, planuje, proponuje.

## Zakres wymagań na poszczególłą ocenę z przedmiotu.

Ocena	Wymagania
<b>celujący</b>	Uczeń w 100% opanował wiadomości i umiejętności z programu nauczania. Rozwiązuje zadania dotyczące sytuacji nowych oraz problemowych.
<b>bardzo dobry</b>	Uczeń w pełni opanował wiadomości z zakresu wymagań zawartych w programie nauczania. Rozwiązuje zadania dotyczące sytuacji problemowych. Uzyskuje wyniki na poziomie 95%-99%.
<b>dobry</b>	Uczeń w pełni opanował wiadomości z zakresu wymagań zawartych w programie nauczania na poziomie 90%-94%
<b>dostateczny</b>	Uczeń w pełni opanował wiadomości z zakresu wymagań zawartych w programie nauczania na poziomie 81%-89%
<b>dopuszczający</b>	Uczeń posiada braki w opanowanym minimum wiadomości i umiejętności zawarte w programie nauczania ale braki te nie przekreślają możliwości dalszego kształcenia. Uzyskuje wyniki w nauce z danego przedmiotu na poziomie w przedziale 75-80 %.
<b>niedostateczny</b>	Uczeń nie opanował podstawowych wiadomości i umiejętności zawartych w minimum programowym w danej klasie. Braki uniemożliwiają dalsze zdobywanie wiedzy z tego przedmiotu. Uczeń nawet przy pomocy nauczyciela nie potrafi wykonać najprostszego zadania. Ma lekceważący stosunek do obowiązującej wiedzy. Przejawia brak reakcji na wskazówki i pomoc nauczyciela.

### Przedmiot: TECHNIKI FOTOGRAFICZNE

#### 1. Efekty kształcenia

Uczeń po zrealizowaniu zajęć potrafi:

- zorganizować plan zdjęciowy zgodnie z obowiązującymi wymaganiami ergonomii, przepisami bezpieczeństwa i higieny pracy, ochrony przeciwpożarowej i ochrony środowiska
- przestrzega zasad bezpieczeństwa i higieny przy pracy podczas organizowania planu zdjęciowego
- ustawić elementy planu zdjęciowego zgodnie z zasadami kompozycji obrazu ustawić osoby na planie zdjęciowym według reguł kompozycji obrazu stosować dynamiczne i statyczne rozwiązania kompozycji obrazu
- wybrać perspektywę fotografowania odpowiednią dla rozwiązania kompozycyjnego
- skadrować zdjęcie zgodnie z zasadami kompozycji obrazu
- kontrolować zakres tonalny fotografowanej sceny
- określać miejsce na realizację planu zdjęciowego
- zaplanować miejsce pod kątem oświetlenia planu zdjęciowego

- ustawić na planie zdjęciowym źródła światła
- Wyczyścić szkła i soczewki optyczne
- Wymienić żarówkę i palnik lampy studyjnej
- Dokonać regulacji części ruchomych statywu
- Wyczyścić matrycę aparatu cyfrowego
- Skadrować plan zdjęciowy przed zrobieniem zdjęcia
- Dobrać obiekty według zasad kompozycji barwnej
- Posłużyć się światłomierzem
- Dobrać rodzaj aparatu do zadań fotograficznych
- stosuje obiektywy fotograficzne do realizacji prac zdjęciowych
- korzysta z oświetlenia fotograficznego
- ustawić parametry lamp według wskazań urządzeń pomiarowych
- dobrać kontrast oświetlenia do fotografowanej sceny
- dobrać źródło światła zgodnie z jego temperaturą barwową
- zmierzyć ilość światła potrzebną do wykonania zdjęcia
- stosować filtry fotograficzne
- ustawić parametry pracy aparatu
- ustawić aparat na statywie
- użyć głowic panoramicznych
- posłużyć się reporterską lampą błyskową
- posłużyć się lampami błyskowymi w atelier
- Posłużyć się światłem ciągłym na planie zdjęciowym
- Stosować modyfikatory światła zgodnie z ich przeznaczeniem
- wykonać zdjęcia do techniki HDR
- wykonać zdjęcia do techniki montażu ostrości wykonać zdjęcia animowane 360 stopni

2. Warunki osiągania efektów kształcenia w tym środki dydaktyczne, metody, formy organizacyjne.

Zajęcia powinny być prowadzone w pracowni do rejestracji do rejestracji obrazu lub studiu fotograficznym (liczba stanowisk zgodna z podstawą programową) posiadające odpowiednią

przestrzeń, w której będzie możliwe fotografowanie osób i przedmiotów w różnych planach zdjęciowych, wyposażoną w sprzęt fotograficzny (aparaty fotograficzne z wymienną optyką, małoobrazkowe z możliwością zapisu obrazu wideo, średnioformatowe lub wielkoformatowe), obiektywy fotograficzne o różnych ogniskowych, statywy i akcesoria do statywów, głowice mocujące aparaty fotograficzne, sprzęt oświetleniowy (studyjne lampy błyskowe i lampy światła ciągłego, statywy do lamp lub system sufitowego mocowania oświetlenia, akcesoria modyfikujące światło, reporterskie lampy błyskowe), jedno stanowisko komputerowe z oprogramowaniem do komunikacji z aparatem fotograficznym, zestawy rozwijanych teł fotograficznych, stoły bezcieniowe, namioty lub komory bezcieniowe, płaszczyzny odbijające, rozpraszające i pochłaniające, stoliki reprodukcyjne, światłomierze, wyzwalacze lamp, wzorniki, szare karty, mieszki i pierścienie pośrednie, filtry zdjęciowe. Zajęcia z przedmiotu techniki fotograficznej można prowadzić zarówno w pracowniach szkolnych jak i u pracodawców w ramach zajęć praktycznych.

#### Środki dydaktyczne

Aparat fotograficzny z obiektywem z możliwością dokonywania ustawień manualnych, statyw, zestaw lamp do oświetlenia, światłomierz fotograficzny, filtry konwersyjne zakładane na źródło światła, systemowa lampa błyskowa.

#### Zalecane metody dydaktyczne

W procesie nauczania-uczenia się jest wskazane stosowanie następujących metod dydaktycznych: wykładu informacyjnego, pokazu z instruktażem i ćwiczeń. W trakcie realizacji programu działu zaleca się wykorzystywanie filmów dydaktycznych oraz prezentacji multimedialnych dotyczących zasad wykonywania zdjęć, ustawienia lamp, posługiwania się sprzętem fotograficznym. Wykonywanie ćwiczeń należy poprzedzić szczegółowym instruktażem.

#### Formy organizacyjne

Zajęcia powinny być prowadzone z wykorzystaniem zróżnicowanych form i metod.

Zajęcia należy prowadzić w oddziałach klasowych z podziałem na grupy o liczebności do 8 osób.

### 3. Kryteria oceny i metody sprawdzania efektów kształcenia.

W procesie oceniania osiągnięć edukacyjnych uczniów należy uwzględnić wyniki wszystkich metod sprawdzania efektów kształcenia zastosowanych przez nauczyciela oraz ocenę za wykonane ćwiczenia. Zaleca się systematyczne ocenianie postępów ucznia oraz bieżące korygowanie wykonywanych ćwiczeń. Oceniając osiągnięcia uczniów należy zwrócić uwagę na umiejętność korzystania z dokumentacji technicznej, katalogów oraz norm dotyczących zasad fotografowania, a także na poprawność wykonywania ćwiczeń.

#### 4. Stopnie wymagań edukacyjnych:

Konieczne – uczeń definiuje, wymienia, nazywa, opisuje, wylicza

Podstawowe – uczeń wyjaśnia, streszcza, rozróżnia, odtwarza działania, ilustruje

Rozszerzające – uczeń rozwiązuje, porównuje, rysuje, projektuje, klasyfikuje, charakteryzuje, wybiera, określa

Dopełniające – uczeń dowodzi, przewiduje, ocenia, wykrywa, udowadnia, analizuje, planuje, proponuje.

### **Zakres wymagań na poszczególłą ocenę z przedmiotu.**

Ocena	Wymagania
<b>celujący</b>	Uczeń w 100% opanował wiadomości i umiejętności z programu nauczania. Rozwiązuje zadania dotyczące sytuacji nowych oraz problemowych.
<b>bardzo dobry</b>	Uczeń w pełni opanował wiadomości z zakresu wymagań zawartych w programie nauczania. Rozwiązuje zadania dotyczące sytuacji problemowych. Uzyskuje wyniki na poziomie 95%-99%.
<b>dobry</b>	Uczeń w pełni opanował wiadomości z zakresu wymagań zawartych w programie nauczania na poziomie 90%-94%
<b>dostateczny</b>	Uczeń w pełni opanował wiadomości z zakresu wymagań zawartych w programie nauczania na poziomie 81%-89%
<b>dopuszczający</b>	Uczeń posiada braki w opanowanym minimum wiadomości i umiejętności zawarte w programie nauczania ale braki te nie przekreślają możliwości dalszego kształcenia. Uzyskuje wyniki w nauce z danego przedmiotu na poziomie w przedziale 75-80 %.
<b>niedostateczny</b>	Uczeń nie opanował podstawowych wiadomości i umiejętności zawartych w minimum programowym w danej klasie. Braki uniemożliwiają dalsze zdobywanie wiedzy z tego przedmiotu. Uczeń nawet przy pomocy nauczyciela nie potrafi wykonać najprostszego zadania. Ma lekceważący stosunek do obowiązującej wiedzy. Przejawia brak reakcji na wskazówki i pomoc nauczyciela.

### **Przedmiot: Urządzenia i sprzęt w fotografii**

#### 1. Efekty kształcenia

Uczeń po zrealizowaniu zajęć potrafi:

- opisywać zasady obsługi przystawki cyfrowej
- opisać analogowe aparaty fotograficzne
- opisywać zasady obsługi aparatu panoramicznego
- sklasyfikować analogowe aparaty fotograficzne według rodzaju konstrukcji
- sklasyfikować analogowe aparaty fotograficzne według formatu użytego nośnika obrazu
- opisywać zasadę obsługi aparatów małoobrazkowych różnych producentów
- sklasyfikować cyfrowe aparaty fotograficzne według rodzaju konstrukcji
- opisywać cyfrowe aparaty fotograficzne
- sklasyfikować cyfrowe aparaty fotograficzne według formatu matrycy
- określać parametry użytkowe przystawek cyfrowych
- opisywać zasady obsługi aparatu na ławie optycznej
- opisywać zasady obsługi aparatu średnioformatowego
- sklasyfikować akcesoria fotograficzne
- określać funkcję poszczególnych akcesoriów fotograficznych
- określać przydatność danego rodzaju aparatu fotograficznego do zadania fotograficznego
- wyszczególnić elementy budowy aparatu fotograficznego
- sklasyfikować statywy fotograficzne
- rozróżniać podstawowe typy aparatów fotograficznych
- oceniać przydatność danych akcesoriów do realizacji zadania fotograficznego
- określać zasady użytkowania akcesoriów do fotomikrografii;
- określać zasady użytkowania akcesoriów do makrofotografii
- określać zastosowanie kolumny reprodukcyjnej
- określać zastosowanie namiotów i stołów bezcieniowych
- określić zasady doboru filtrów fotograficznych do zastanego oświetlenia
- opisywać budowę kolumny reprodukcyjnej
- określać sposoby stosowania drona w fotografii
- scharakteryzować główce do statywów fotograficznych



- scharakteryzować filtry fotograficzne
- przewidywać konieczność zastosowania statywu
- opisywać zasady obsługi systemu zawieszenia i transportu teł fotograficznych
- opisywać budowę statywów do aparatów fotograficznych
- scharakteryzować zastosowanie platformy obrotowej
- charakteryzować działanie stabilizatorów drgań
- charakteryzować metody pomiaru światła na tony średnie, na cienie, na światła
- charakteryzować różne tryby pomiaru światła
- dobierać tryb pomiaru światła do kontrastu fotografowanego obiektu
- dobierać ustawienie trybu pracy aparatu do specyfiki zadania zdjęciowego
- klasyfikować światłomierze ze względu na sposób pomiaru światła

## 2. Warunki osiągnięcia efektów kształcenia w tym środki dydaktyczne, metody, formy organizacyjne

Zajęcia edukacyjne powinny być prowadzone w systemie klasowo - lekcyjnym.

Stanowisko dla nauczyciela powinno być wyposażone w komputer podłączony do sieci lokalnej z dostępem do Internetu, projektor multimedialny, tablicę interaktywną.

### Środki dydaktyczne

Modele przyrządów pomiarowych, schematy urządzeń, tablice dydaktyczne prezentujące parametry ustawień urządzeń i sprzętów, filmy dydaktyczne oraz prezentacje multimedialne pokazujące sposób obsługi danego urządzenia (np. platformy obrotowej), instrukcje obsługi, modele urządzeń

### Zalecane metody dydaktyczne

Dział programowy „Urządzenia i sprzęt pomocniczy do rejestracji obrazu” wymaga stosowania metod dydaktycznych podających: wykładu informacyjnego, dyskusji, pogadanki, opisu oraz metod aktywizujących: dyskusji dydaktycznej, metody przypadków. W trakcie realizacji elementów działu należy wykorzystywać filmy dydaktyczne, prezentacje multimedialne oraz modele sprzętu i urządzeń do rejestracji obrazu jak również

przedstawienie sposobu działania, obsługi i zasad bezpiecznego użytkowania oraz prowadzenia konserwacji.

Formy organizacyjne

Podczas realizacji zajęć należy wykorzystywać następujące formy pracy: indywidualne oraz zespołowe w grupach 3-5 osobowych. Zajęcia powinny być prowadzone w oddziałach klasowych w systemie klasowo-lekcyjnym.

### 3. Kryteria oceny i metody sprawdzania efektów kształcenia

Test jednokrotnego wyboru. Odpowiedzi ustne. Zadania klasowe. Pytania powinny dotyczyć wiedzy nabywanej w trakcie zajęć edukacyjnych. Kryteria oceny dotyczą:

- rozpoznania urządzeń potrzebnych do wykonania zdjęć danego typu,
- opisywania budowy urządzeń fotograficznych,
- określania parametrów użytkowych urządzeń (np. światłomierza),
- określenia zasadności doboru sprzętu pomocniczego do danego zadania,
- opanowania zasad obsługi sprzętu fotograficznego,
- posługiwania się terminologią techniczną.

Oceniając osiągnięcia uczniów należy zwrócić uwagę na umiejętność korzystania z dokumentacji technicznej, katalogów oraz instrukcji.

### 4. Stopnie wymagań edukacyjnych:

Konieczne – uczeń definiuje, wymienia, nazywa, opisuje, wylicza

Podstawowe – uczeń wyjaśnia, streszcza, rozróżnia, odtwarza działania, ilustruje

Rozszerzające – uczeń rozwiązuje, porównuje, rysuje, projektuje, klasyfikuje, charakteryzuje, wybiera, określa

Dopełniające – uczeń dowodzi, przewiduje, ocenia, wykrywa, udowadnia, analizuje, planuje, proponuje.

### **Zakres wymagań na poszczególłą ocenę z przedmiotu.**

Ocena	Wymagania
celujący	Uczeń w 100% opanował wiadomości i umiejętności z programu nauczania. Rozwiązuje zadania dotyczące sytuacji nowych oraz problemowych.

<b>bardzo dobry</b>	Uczeń w pełni opanował wiadomości z zakresu wymagań zawartych w programie nauczania. Rozwiązuje zadania dotyczące sytuacji problemowych. Uzyskuje wyniki na poziomie 95%-99%.
<b>dobry</b>	Uczeń w pełni opanował wiadomości z zakresu wymagań zawartych w programie nauczania na poziomie 90%-94%
<b>dostateczny</b>	Uczeń w pełni opanował wiadomości z zakresu wymagań zawartych w programie nauczania na poziomie 81%-89%
<b>dopuszczający</b>	Uczeń posiada braki w opanowanym minimum wiadomości i umiejętności zawarte w programie nauczania ale braki te nie przekreślają możliwości dalszego kształcenia. Uzyskuje wyniki w nauce z danego przedmiotu na poziomie w przedziale 75-80 %.
<b>niedostateczny</b>	Uczeń nie opanował podstawowych wiadomości i umiejętności zawartych w minimum programowym w danej klasie. Braki uniemożliwiają dalsze zdobywanie wiedzy z tego przedmiotu. Uczeń nawet przy pomocy nauczyciela nie potrafi wykonać najprostszego zadania. Ma lekceważący stosunek do obowiązującej wiedzy. Przejawia brak reakcji na wskazówki i pomoc nauczyciela.

## **Przedmiot: CYFROWA OBRÓBKA OBRAZU**

### Wymagania edukacyjne i kryteria oceniania

#### 1. Efekty kształcenia

Uczeń po zrealizowaniu zajęć potrafi:

- wyjaśniać pojęcie ergonomii pracy na stanowisku komputerowym
- określać sposoby przeciwdziałania zagrożeniom przy wykonywaniu cyfrowej obróbki obrazu
- rozpoznać źródła zagrożenia pożarowego podczas wykonywania cyfrowej obróbki obrazu
- zorganizować stanowisko do cyfrowej obróbki obrazu zgodnie zobowiązującymi wymaganiami ergonomii, przepisami bezpieczeństwa i higieny pracy, ochrony przeciwpożarowej i ochrony środowiska
- udzielić pierwszej pomocy poszkodowanemu w wypadku przy pracy na stanowisku komputerowym
- posłużyć się terminologią z zakresu digitalizacji obrazów
- posłużyć się terminologią dotyczącą oprogramowania i urządzeń stosowanych podczas obróbki obrazów
- zastosować odpowiednie modele barw podczas cyfrowej obróbki obrazów
- zastosować niezależną przestrzeń barw podczas cyfrowej obróbki obrazów wygenerować profile barwne urządzeń stosowanych podczas obróbki obrazów

- utworzyć tor kalibracyjny stanowiska graficznego
- zastosować systemy zarządzania barwą podczas cyfrowej obróbki obrazów rozpoznać
- urządzenia do kopiowania obrazu z materiału fotograficznego rozpoznać urządzenia wyświetlające
- zastosować funkcje poprawiające jakość skanowanego obrazu
- zapisać bitmapę jako określony plik graficzny
- sklasyfikować oprogramowanie wykorzystywane do obróbki obrazu
- określić możliwości technologiczne poszczególnych typów oprogramowania graficznego
- dobierać program graficzny do określonego rodzaju obróbki obrazu
- rozpoznać elementy przestrzeni roboczej programów graficznych
- opisać poszczególne panele programów graficznych
- wykonać fotomontaż komputerowy
- zmontować obrazy w celu zwiększenia zakresu dynamiki
- zmontować obrazy w celu zwiększenia głębi ostrości
- wprowadzić elementy tekstowe do obrazu
- zastosować w pliku obrazowym obiekty wektorowe
- wykorzystać filtry w procesie obróbki obrazu
- zapisać obraz z odpowiednimi parametrami i w określonym pliku graficznym ustalić wielkość fizyczną obrazu w powiązaniu z rozdzielczością
- ustalić model koloru odpowiedni w danej sytuacji technologicznej
- dokonać korekcji tonalnej obrazów monochromatycznych i barwnych zmodyfikować kolorystycznie obraz
- skadrować zdjęcie zgodnie z zasadami kompozycji
- dokonać retuszu obrazu z wykorzystaniem narzędzi malarskich
- wyostrzyć obraz z zastosowaniem odpowiednich narzędzi
- zaznaczyć określony obszar obrazu
- przeprowadzić operacje na warstwach

- określić parametry technologiczne obrazów przeznaczonych do publikacji drukowanych
- przygotować obrazy do publikacji drukowanych
- określić parametry technologiczne obrazów przeznaczonych do publikacji multimedialnych
- przygotować obrazy do publikacji multimedialnych
- uwzględnić technologiczną specyfikę obrazów publikowanych w Internecie przygotować obrazy do publikacji Internecie
- przygotować obraz do wydruku
- dobrać ustawienia w interfejsie urządzenia drukującego
- dobrać rodzaj nośnika wydruku
- ustawić parametry drukowania w sterowniku drukarki
- dokonać wydruku obrazu
- wykonać konfigurację usług hostingowych do publikacji internetowego projektu multimedialnego
- wykonać publikację internetowego projektu multimedialnego
- wykonać aktualizację internetowego projektu multimedialnego
- wykonać archiwizację internetowego projektu multimedialnego
- wykonać konfigurację usług hostingowych do publikacji internetowego projektu multimedialnego

2. Warunki osiągnięcia efektów kształcenia w tym środki dydaktyczne, metody, formy organizacyjne

Zajęcia powinny być prowadzone w pracowni obróbki obrazu wyposażonej w: stanowisko komputerowe dla nauczyciela, stanowiska komputerowe dla uczniów (jedno stanowisko dla jednego ucznia), projektor multimedialny lub duży wyświetlacz naścienny, każde stanowisko z monitorem graficznym, tabletem graficznym, skaner (po jednym urządzeniu na cztery stanowiska komputerowe), drukarkę zapewniającą fotograficzną jakość wydruku, drukarkę wielkoformatową, zestaw do kalibracji i profilowania, wzorniki do kalibracji, profesjonalne oprogramowanie do obróbki grafiki, oprogramowanie wspomagające tworzenie prezentacji,

pakiet programów biurowych, oprogramowanie do katalogowania i archiwizacji zdjęć.

#### Środki dydaktyczne

Pliki wejściowe RAW przeznaczone do obróbki pod kątem zastosowania w drukowaniu offsetowym, zestawy ćwiczeń, instrukcje do ćwiczeń, pakiety edukacyjne dla uczniów, karty pracy dla uczniów, karty samooceny, prezentacje multimedialne obrazujące technologie przygotowania bitmap do drukowania offsetowego.

#### Zalecane metody dydaktyczne

W procesie nauczania-uczenia się jest wskazane stosowanie aktywizujących metod dydaktycznych ze szczególnym uwzględnieniem dyskusji dydaktycznej, tekstu przewodniego, pokazu z instruktażem oraz ćwiczeń praktycznych. Wykonywanie ćwiczeń należy poprzedzić szczegółowym instruktażem. W trakcie realizacji programu działu zaleca się wykorzystywanie prezentacji multimedialnych filmów dotyczących przetwarzania, publikowania i archiwizowania obrazów cyfrowych.

#### Formy organizacyjne

Zajęcia powinny być prowadzone indywidualnie, tak aby zapewnić każdemu uczniowi oddzielne stanowisko komputerowe. Zajęcia należy prowadzić w oddziałach klasowych w systemie klasowolekcyjnym z podziałem na grupy, w grupach do 15 osób.

### 3. Kryteria oceny i metody sprawdzania efektów kształcenia

Do oceny osiągnięć edukacyjnych uczniów proponuje się: Pisemny test wielokrotnego wyboru zawierający zestaw pytań z czterema odpowiedziami, w tym jedną poprawną. Pytania powinny dotyczyć wiedzy i umiejętności z przetwarzania, publikowania i archiwizacji obrazów. Pytania powinny dotyczyć swoim zakresem umiejętności doskonalonych podczas wykonywania zadań. Liczba poprawnych odpowiedzi pozwala określić stopień opanowania poszczególnych efektów kształcenia.

Opracowanie sprawozdania z wykonanego ćwiczenia, w którym ocenione zostaną:

- precyzyjne formułowanie tematu i celów ćwiczenia
- sposób gromadzenia i opracowywania materiałów

-opis operacji przygotowania zdjęcia do drukowania offsetowego zgodnie z kolejnością i zasadami technologii

-kontrola uzyskanego efektu pod kątem spełnienia wymagań technologicznych

-wnioski z wykonania ćwiczenia

oraz:

-obsługa narzędzi i poleceń programu graficznego

-optymalizacja pracy podczas obsługi programu

-opis specyfiki przygotowania bitmapy do drukowania offsetowego

-osiągnięcie podczas wykonywania ćwiczenia zamierzonych celów

-zaprezentowanie efektów ćwiczenia zgodnych z założeniami wstępnymi

-zaangażowanie w realizację ćwiczenia

-podejmowanie decyzji i współpracę z uczestnikami ćwiczenia

-samoocena pracy i poprawność oceny pracy innych uczestników ćwiczenia

Zaleca się systematyczne ocenianie postępów ucznia, oraz bieżące korygowanie wykonywanych ćwiczeń, a także dokonanie oceny efektów wykonania ćwiczenia wraz z uzasadnieniem.

#### 4. Stopnie wymagań edukacyjnych:

Konieczne – uczeń definiuje, wymienia, nazywa, opisuje, wylicza

Podstawowe – uczeń wyjaśnia, streszcza, rozróżnia, odtwarza działania, ilustruje

Rozszerzające – uczeń rozwiązuje, porównuje, rysuje, projektuje, klasyfikuje, charakteryzuje, wybiera, określa

Dopełniające – uczeń dowodzi, przewiduje, ocenia, wykrywa, udowadnia, analizuje, planuje, proponuje.

### **Zakres wymagań na poszczególłą ocenę z przedmiotu.**

Ocena	Wymagania
celujący	Uczeń w 100% opanował wiadomości i umiejętności z programu nauczania. Rozwiązuje zadania dotyczące sytuacji nowych oraz problemowych.

<b>bardzo dobry</b>	Uczeń w pełni opanował wiadomości z zakresu wymagań zawartych w programie nauczania. Rozwiązuje zadania dotyczące sytuacji problemowych. Uzyskuje wyniki na poziomie 95%-99%.
<b>dobry</b>	Uczeń w pełni opanował wiadomości z zakresu wymagań zawartych w programie nauczania na poziomie 90%-94%
<b>dostateczny</b>	Uczeń w pełni opanował wiadomości z zakresu wymagań zawartych w programie nauczania na poziomie 81%-89%
<b>dopuszczający</b>	Uczeń posiada braki w opanowanym minimum wiadomości i umiejętności zawarte w programie nauczania ale braki te nie przekreślają możliwości dalszego kształcenia. Uzyskuje wyniki w nauce z danego przedmiotu na poziomie w przedziale 75-80 %.
<b>niedostateczny</b>	Uczeń nie opanował podstawowych wiadomości i umiejętności zawartych w minimum programowym w danej klasie. Braki uniemożliwiają dalsze zdobywanie wiedzy z tego przedmiotu. Uczeń nawet przy pomocy nauczyciela nie potrafi wykonać najprostszego zadania. Ma lekceważący stosunek do obowiązującej wiedzy. Przejawia brak reakcji na wskazówki i pomoc nauczyciela.

## **Przedmiot: Teoria obrazu fotograficznego**

### 1. Efekty kształcenia

Uczeń po zrealizowaniu zajęć potrafi:

- zinterpretować oznaczenia literowe umieszczone na obiektywach fotograficznych
- skorzystać z obcojęzycznych zasobów internetu związanych z opisem obiektywów fotograficznych
- skorzystać z obcojęzycznych źródeł informacji związanych z opisem rodzajów fotografii
- opisywać źródła promieniowania elektromagnetycznego
- posłużyć się terminologią z zakresu natury światła;
- scharakteryzować rodzaje promieniowania optycznego;
- wyjaśniać pojęcie ciała doskonale białego i doskonale czarnego;
- wyjaśniać pojęcie temperatury barwowej światła
- posługiwać się terminologią z zakresu optyki fotograficznej
- definiować metody syntezy barw
- wyjaśniać pojęcie temperatury barwowej światła
- wskazać zasady reprodukcji oryginałów płaskich
- definiować jednostki fotometryczne
- wskazać rodzaj obiektywu do określonej sytuacji zdjęciowej



- określić parametry użytkowe obiektywów fotograficznych
- opisywać błędy układów optycznych występujących w obiektywach
- wskazać warunki uzyskania określonego kontrastu oświetleniowego
- rozróżnić czynniki mające wpływ na prawidłowe naświetlenie materiału zdjęciowego
- zaplanować oświetlenie do uzyskania efektu niskiego, średniego i wysokiego klucza
- wskazać zasady doboru liczby przesłony do określonych warunków zdjęciowych
- wskazać zasady doboru czasu naświetlania do określonych warunków zdjęciowych
- wskazać czynniki wpływające na głębię ostrości
- ustalić zależność pomiędzy czasem naświetlania i ruchem obiektu
- wyjaśnić zależności zachodzące pomiędzy czasem naświetlania, liczbą przesłony i czułością detektora obrazu
- określać funkcję głębi ostrości
- charakteryzować techniki oświetleniowe stosowane na planie zdjęciowym

2. Warunki osiągania efektów kształcenia w tym środki dydaktyczne, metody, formy organizacyjne.

Zajęcia powinny być prowadzone w pracowni obróbki obrazu wyposażonej w: stanowisko komputerowe dla nauczyciela, stanowiska komputerowe dla uczniów (jedno stanowisko dla jednego ucznia), rzutniki projekcyjne, projektor multimedialny lub duży wyświetlacz naścienny.

Środki dydaktyczne

Filtry o podstawowych barwach w syntezie addytywnej: niebieskiej, zielonej, czerwonej; filtry o podstawowych barwach w syntezie subtraktywnej: niebieskozielonej, żółtej, purpurowej; karty pracy dla uczniów, karty samooceny, prezentacje multimedialne i filmy obrazujące podstawowe procesy mieszania barw.

Zalecane metody dydaktyczne

W procesie nauczania-uczenia się jest wskazane stosowanie aktywizujących metod dydaktycznych ze szczególnym uwzględnieniem dyskusji dydaktycznej, tekstu przewodniego,

pokazu z instruktązem. W trakcie realizacji programu działu zaleca się wykorzystywanie prezentacji multimedialnych i filmów dotyczących podstaw fotografii.

Formy organizacyjne

Zajęcia powinny być prowadzone w grupach 3–5 osobowych. Zajęcia należy prowadzić w oddziałach klasowych w systemie klasowo-lekcyjnym.

### 3. Kryteria oceny i metody sprawdzania efektów kształcenia.

Do oceny osiągnięć edukacyjnych uczniów proponuje się opracowanie w grupach sprawozdania z wykonanego ćwiczenia, w którym oceniane zostaną:

-precyzyjne sformułowanie tematu i celów ćwiczenia;

-podbudowa teoretyczna dotycząca otrzymywania barw metodą addywną;

-podbudowa teoretyczna dotycząca otrzymywania barw metodą subtraktywną;

-opis wykonania ćwiczenia;

-wykonane schematy otrzymywania barw;

-wnioski z wykonania ćwiczenia sformułowane na podstawie obserwacji;

oraz:

-optymalizacja pracy podczas wykonywania ćwiczenia;

-zrealizowanie w ćwiczeniu zamierzonych celów;

-zaprezentowanie ćwiczenia zgodnego z założeniami wstępnymi;

-zaangażowanie w realizację ćwiczenia;

-podejmowanie decyzji i współpracę z uczestnikami ćwiczenia;

-samoocena pracy i ocenianie pracy innych uczestników ćwiczenia.

Zaleca się systematyczne ocenianie postępów ucznia oraz bieżące korygowanie wykonywanych ćwiczeń, a także wystawienie oceny z ćwiczenia wraz z uzasadnieniem.

### 4. Stopnie wymagań edukacyjnych.

Konieczne – uczeń definiuje, wymienia, nazywa, opisuje, wylicza

Podstawowe – uczeń wyjaśnia, streszcza, rozróżnia, odtwarza działania, ilustruje

Rozszerzające – uczeń rozwiązuje, porównuje, rysuje, projektuje, klasyfikuje,

charakteryzuje, wybiera, określa

Dopełniające – uczeń dowodzi, przewiduje, ocenia, wykrywa, udowadnia, analizuje, planuje, proponuje.

### **Zakres wymagań na poszczególłą ocenę z przedmiotu.**

<b>Ocena</b>	<b>Wymagania</b>
<b>celujący</b>	Uczeń w 100% opanował wiadomości i umiejętności z programu nauczania. Rozwiązuje zadania dotyczące sytuacji nowych oraz problemowych.
<b>bardzo dobry</b>	Uczeń w pełni opanował wiadomości z zakresu wymagań zawartych w programie nauczania. Rozwiązuje zadania dotyczące sytuacji problemowych. Uzyskuje wyniki na poziomie 95%-99%.
<b>dobry</b>	Uczeń w pełni opanował wiadomości z zakresu wymagań zawartych w programie nauczania na poziomie 90%-94%
<b>dostateczny</b>	Uczeń w pełni opanował wiadomości z zakresu wymagań zawartych w programie nauczania na poziomie 81%-89%
<b>dopuszczający</b>	Uczeń posiada braki w opanowanym minimum wiadomości i umiejętności zawarte w programie nauczania ale braki te nie przekreślają możliwości dalszego kształcenia. Uzyskuje wyniki w nauce z danego przedmiotu na poziomie w przedziale 75-80 %.
<b>niedostateczny</b>	Uczeń nie opanował podstawowych wiadomości i umiejętności zawartych w minimum programowym w danej klasie. Braki uniemożliwiają dalsze zdobywanie wiedzy z tego przedmiotu. Uczeń nawet przy pomocy nauczyciela nie potrafi wykonać najprostszego zadania. Ma lekceważący stosunek do obowiązującej wiedzy. Przejawia brak reakcji na wskazówki i pomoc nauczyciela.

# Szczegółowe warunki i sposoby oceniania

## - zajęcia praktyczne

przedmioty:

- Techniki fotograficzne
- Cyfrowa obróbka obrazu

**Rok szkolny 2023/2024**

**Autor: mgr Jacek Berg**

1. Do nauki danego przedmiotu obowiązuje podręcznik wskazany przez nauczyciela (w przypadku kilku podręczników o konieczności zakupu decyduje nauczyciel).
2. Ocenie podlegać będą:
  - a) **sprawdziany praktyczne** (wykonane przez uczniów zadania praktyczne wykonane w warunkach studyjnych, zadania wykonywane przy stanowisku fotograficznym symulujące zadania egzaminacyjne)
  - b) **ćwiczenia praktyczne** (np. zadania obliczeniowe, rysunki, schematy, praca na planie zdjęciowym z oświetleniem, rekwizytami i modelami) .
  - c) **aktywności** na zajęciach:
    - prowadzenie rozumowań, dobór optymalnych metod wykorzystywanych do rozwiązywania problemów;
    - analiza sytuacji zdjęciowych
    - wkład pracy ucznia - korzystanie z różnych źródeł informacji;
    - praca w grupach

Ocenie za aktywność może też podlegać negatywny wkład pracy ucznia na zajęciach –wtedy otrzymuje ocenę niedostateczną. Pod negatywnym wkładem pracy ucznia można rozumieć: brak wypełniania poleceń nauczyciela, brak zaangażowania w wykonywane zadania podczas zajęć.

  - d) **przygotowanie do zajęć** – uczeń ma prawo raz w ciągu semestru zgłosić nieprzygotowanie do zajęć
3. W przypadku sprawdzianów umiejętności przyjmuje się następującą skalę punktową:

celujący	100%
bardzo dobry	95% - 99%
dobry	90% - 94%
dostateczny	81% - 89%

dopuszczający	75% - 80%
niedostateczny	0% - 74%

4. Nauczyciel ocenia pracę kontrolną ucznia w ciągu dwóch tygodni od jej przeprowadzenia, prace pozostają do wglądu u nauczyciela.
5. Uczeń ma prawo poprawiać ocenę niedostateczną ze sprawdzianu praktycznego **tylko raz** w ciągu 2 tygodni od otrzymania negatywnej oceny. Dla wszystkich zainteresowanych ustala się jeden termin poprawy. Do dziennika obok oceny uzyskanej w pierwszym terminie wpisuje się ocenę poprawioną.
6. Ocenę śródroczną i końcoworoczną wystawia się stosując ujednolicony system oceniania na podstawie ocen cząstkowych, przy czym pierwszeństwo mają oceny z projektów, sprawdzianów lub operatów, w drugiej kolejności są krótkie tematy opracowywane przez uczniów na zajęciach lub w domu (b). Pozostałe oceny są wspomagające np. odpowiedzi ustne, kartkówki(c).

$$S = 0,5a + 0,3b + 0,2c$$

**System wystawiania oceny końcowej na koniec pierwszego okresu oraz koniec roku szkolnego wg otrzymanej średniej ważonej uzyskanej ze wszystkich ocen w danym okresie:**

celujący	średnia ocen powyżej 5,5
bardzo dobry	4,95-5,5
dobry	3,95-4,94
dostateczny	2,95-3,94
dopuszczający	1,95-2,94
niedostateczny	do 1,94

7. W przypadku nieobecności na zajęciach uczeń ma 2 tygodnie na uzupełnienie braków ocen ze sprawdzianów praktycznych przeprowadzonych podczas zajęć lekcyjnych.

8. Aby uzyskać ocenę pozytywną z zajęć praktycznych uczeń musi zaliczyć każdą formę sprawdzania wiedzy przeprowadzoną przez nauczyciela podczas zajęć ( zadania wykonywane podczas lekcji, sprawdziany , przykładowe zadania egzaminacyjne). W przypadku nieobecności uczeń musi się zgłosić po lekcjach na zaliczenie zaległości.

Każda ocena niedostateczna musi być poprawiona przez ucznia na pozytywną.

**W przypadku uzyskania przez ucznia nawet jednej oceny niedostatecznej ze sprawdzianu bez jej poprawy nauczyciel ma prawo wystawić na koniec okresu rozliczeniowego ocenę niedostateczną z przedmiotu.**

9. Sposoby informowania uczniów- na pierwszych zajęciach lekcyjnych uczniowie są zapoznawani z PSO. Kryteria ustalania ocen są udostępnione wszystkim uczniom. Oceny cząstkowe są przechowywane w szkole do końca roku szkolnego.

10. O ocenach cząstkowych lub końcowych rodzice dowiadują się na zebraniach rodzicielskich lub w czasie indywidualnych spotkań z nauczycielem danego przedmiotu.

**Dla uczniów posiadających stosowne orzeczenia z poradni psychologiczno-pedagogicznej uwzględnia się zalecenia poradni określone w opinii np. do przedłużenia czasu odpowiedzi na sprawdzianach pisemnych oraz stosuje się indywidualną ocenę pracy tych uczniów uwzględniając ich możliwości oraz stopień stwierdzonej dysfunkcji lub niepełnosprawności.**

Zdiagnozowano uczniów z następującymi dysfunkcjami:

- specyficzne trudności w pisaniu tj. **dysortografia**-dla uczniów z tą dysfunkcją należy zindywidualizować wymagania i warunki nauki, poprzez:
- stwarzanie szans poprawy prac pisemnych w formie ustnej,
- preferowanie strony merytorycznej wypowiedzi pisemnych,
- preferowanie werbalnych form egzekwowania wiedzy,
- naukę definicji, reguł, wzorów, symboli rozłożyć w czasie, często przypominać i utrwalać,
- nie wrywać do natychmiastowej odpowiedzi, przygotować wcześniej zapowiedzią, że uczeń będzie pytany,
- w trakcie rozwiązywania zadań praktycznych sprawdzać, czy uczeń przeczytał treść zadania i czy prawidłowo ją zrozumiał, w razie potrzeby udzielać dodatkowych wskazówek,
- w czasie sprawdzianów zwiększyć ilość czasu na rozwiązanie zadań,
- można też dać uczniowi do rozwiązania w domu podobne zadania,
- materiał sprawiający trudność dłużej utrwalać, dzielić na mniejsze porcje,
- oceniać tok rozumowania, nawet gdyby ostateczny wynik zadania był błędny, co wynikać może z pomyłek rachunkowych,
- oceniać dobrze, jeśli wynik zadania jest prawidłowy, choćby strategia dojścia do niego była niezbyt jasna, gdyż uczniowie dyslektyczni często prezentują styl dochodzenia do rozwiązania niedostępny innym osobom, będący na wyższym poziomie kompetencji

-specyficzne trudności w pisaniu tj.

**dysortografia i dysgrafia**-dla uczniów z tą dysfunkcją należy zindywidualizować wymagania i warunki nauki, poprzez:

- stwarzanie szans poprawy prac pisemnych w formie ustnej,
- preferowanie werbalnych form egzekwowania wiedzy,
- odpytywanie z mniejszych partii materiału,
- bezpośrednie ocenianie, a także podczas wypowiedzi ucznia stosowanie pytań naprowadzających,
- naukę definicji, reguł, wzorów, symboli rozłożyć w czasie, często przypominać i utrwalać,
- nie wrywać do natychmiastowej odpowiedzi, przygotować wcześniej zapowiedzią, że uczeń będzie pytany,
- w trakcie rozwiązywania zadań praktycznych sprawdzać, czy uczeń przeczytał treść zadania i czy prawidłowo ją zrozumiał, w razie potrzeby udzielać dodatkowych wskazówek,
- w czasie sprawdzianów zwiększyć ilość czasu na rozwiązanie zadań,
- można też dać uczniowi do rozwiązania w domu podobne zadania,
- materiał sprawiający trudność dłużej utrwalać, dzielić na mniejsze porcje,
- oceniać tok rozumowania, nawet gdyby ostateczny wynik zadania był błędny, co wynikać może z pomyłek rachunkowych,
- oceniać dobrze, jeśli wynik zadania jest prawidłowy, choćby strategia dojścia do niego była niezbyt jasna, gdyż uczniowie dyslektyczni często prezentują styl dochodzenia do rozwiązania niedostępny innym osobom, będący na wyższym poziomie kompetencji

**Dysortografia, dysleksja**- dla uczniów z tą dysfunkcją należy zindywidualizować wymagania i warunki nauki, poprzez:

- stwarzanie szans poprawy prac pisemnych w formie ustnej,
- preferowanie werbalnych form egzekwowania wiedzy,
- odpytywanie z mniejszych partii materiału,
- wydłużenie czasu potrzebnego na czytanie i pisanie w czasie trwania lekcji i podczas wypowiedzi ustnych,
- preferowanie strony merytorycznej wypowiedzi pisemnych,
- opisowa ocena błędów w pracach pisemnych,
- docenianie wkładu pracy własnej,
- unikanie pośpiechu, sytuacji stresujących, trudnych,
- stosowanie nagród pochwalnych,
- posadzenie w pierwszych ławkach w celu eliminacji bodźców zakłócających
- naukę definicji, reguł, wzorów, symboli rozłożyć w czasie, często przypominać i utrwalać,
- nie wrywać do natychmiastowej odpowiedzi, przygotować wcześniej zapowiedzią, że uczeń będzie pytany,
- w trakcie rozwiązywania zadań praktycznych sprawdzać, czy uczeń przeczytał treść zadania i czy prawidłowo ją zrozumiał, w razie potrzeby udzielać dodatkowych wskazówek,
- w czasie sprawdzianów zwiększyć ilość czasu na rozwiązanie zadań,
- można też dać uczniowi do rozwiązania w domu podobne zadania,
- materiał sprawiający trudność dłużej utrwalać, dzielić na mniejsze porcje,
- oceniać tok rozumowania, nawet gdyby ostateczny wynik zadania był błędny, co wynikać może z pomyłek rachunkowych,
- oceniać dobrze, jeśli wynik zadania jest prawidłowy, choćby strategia dojścia do niego była niezbyt jasna, gdyż uczniowie dyslektyczni często prezentują styl dochodzenia do rozwiązania niedostępny innym osobom, będący na wyższym poziomie kompetencji

**Dysgrafia, dysortografia, dysleksja** –dla uczniów z tą dysfunkcją należy dostosować wymagania do indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych poprzez:

- wydłużyć czas potrzebny na czytelne wykonanie prac pisemnych,
- odczytywanie poleceń i zadań,
- wydawać krótkie polecenia,
- stosować powtórzenia,
- wdrażać jasne reguły zachowań,
- naukę definicji, reguł, wzorów, symboli rozłożyć w czasie, często przypominać i utrwalać,
- nie wrywać do natychmiastowej odpowiedzi, przygotować wcześniej zapowiedzią, że uczeń będzie pytany,
- w trakcie rozwiązywania zadań praktycznych sprawdzać, czy uczeń przeczytał treść zadania i czy prawidłowo ją zrozumiał, w razie potrzeby udzielać dodatkowych wskazówek,
- w czasie sprawdzianów zwiększyć ilość czasu na rozwiązanie zadań,
- można też dać uczniowi do rozwiązania w domu podobne zadania,
- materiał sprawiający trudność dłużej utrwalać, dzielić na mniejsze porcje,
- oceniać tok rozumowania, nawet gdyby ostateczny wynik zadania był błędny, co wynikać może z pomyłek rachunkowych,
- oceniać dobrze, jeśli wynik zadania jest prawidłowy, choćby strategia dojścia do niego była niezbyt jasna, gdyż uczniowie dyslektyczni często prezentują styl dochodzenia do

**Dysharmonia rozwojowa pomiędzy funkcjami słownymi a wykonawczymi oraz trudności w koncentracji uwagi i formułowaniu wypowiedzi** –dla uczniów tą dysfunkcją należy dostosować

- wymagania do indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych poprzez:

- wydłużenie czasu pisania testów i sprawdzianów
- stosowanie krótkich i zwięzłych poleceń, upewnienie się czy uczeń dobrze je zrozumiał
- umożliwienie korzystania z kserokopii notatek rówieśników (wolne tempo pracy)
- wdrażanie do pracy w grupie oraz przestrzeganie zasad w relacjach interpersonalnych.



# Szczegółowe warunki i sposoby oceniania przedmiotowego

## - przedmioty teoretyczne:

Teoria obrazu fotograficznego

Estetyka i historia fotografii

Urządzenia i sprzęt w fotografii

## Rok szkolny:2023/2024

Autor: mgr Jacek Berg

1. Do nauki danego przedmiotu obowiązuje podręcznik wskazany przez nauczyciela

(w przypadku kilku podręczników o konieczności zakupu decyduje nauczyciel). Bezwzględnie wymagane jest natomiast prowadzenie zeszytu przedmiotowego ).

2. Ocenie podlegać będą:

a) **wypowiedzi ustne**(zakres wiadomości –trzy ostatnie lekcje, wyjątek stanowią lekcje powtórzeniowe, na których będą sprawdzane wiadomości z całego działu);

b) **sprawdziany pisemne lub testy** (przeprowadzane po zakończeniu każdego działu, zapowiadane na tydzień wcześniej przed planowanym terminem; uczeń, który nie pisał sprawdzianu musi go napisać w terminie wyznaczonym przez nauczyciela);

c) **testy powtórkowe**, sprawdzające wiadomości z całego semestru lub roku szkolnego, zapowiadane dwa tygodnie wcześniej;

d) **kartkówki** obejmujące materiał zrealizowany na trzech ostatnich jednostkach lekcyjnych –nie muszą być zapowiadane;

e) **zadania domowe, notatki, inne prace dodatkowe** (np. zadania obliczeniowe, rysunki, wykresy, schematy,) –w zadanych przez nauczyciela terminie, przynajmniej jedna ocena w ciągu semestru;

f) **aktywność i zaangażowanie ucznia** na zajęciach:

- rozwiązywanie zadań;

- prowadzenie rozmowań, dobór optymalnych metod wykorzystywanych do rozwiązywania problemów;

- wkład pracy ucznia -korzystanie z różnych źródeł informacji;

- praca w grupach;

- głos w dyskusji;

g) **przygotowanie do lekcji** –uczeń ma prawo dwa razy w ciągu semestru zgłosić nieprzygotowanie do lekcji, z wyjątkiem lekcji powtórzeniowych.

h) **zeszyt przedmiotowy**– możliwa jedna kontrola na semestr .

3. W przypadku sprawdzianów pisemnych / testów przyjmuje się następującą skalę punktową:

celujący	100%
bardzo dobry	91% -99%
dobry	76% -90%
dostateczny	58% -75%
dopuszczający	50% -57%
niedostateczny	0% -49%

4. Nauczyciel ocenia pracę kontrolną ucznia w ciągu dwóch tygodni od jej przeprowadzenia, prace pozostają do wglądu u nauczyciela. Kartkówka jest oceniana i oddawana uczniom w ciągu pięciu dni roboczych od napisania.

5. Uczeń ma prawo poprawiać ocenę niedostateczną ze sprawdzianu lub testu **tylko raz** w ciągu tygodnia po oddaniu pracy pisemnej przez nauczyciela. Dla wszystkich zainteresowanych ustala się jeden termin poprawy. Do dziennika obok oceny uzyskanej w pierwszym terminie wpisuje się ocenę poprawioną.

6. Dodatkowo na koniec okresu będzie przeprowadzony sprawdzian , który podsumuje wiedzę i umiejętności z wszystkich efektów z podstawy programowej , omówionych w danym okresie. Każdy uczeń musi ostatecznie uzyskać z tego sprawdzianu ocenę pozytywną.

**7. W przypadku uzyskania przez ucznia nawet jednej oceny niedostatecznej ze sprawdzianu bez jej poprawy nauczyciel ma prawo wystawić na koniec okresu rozliczeniowego ocenę niedostateczną z przedmiotu.**

**Wszystkie oceny ze sprawdzianów wiedzy i umiejętności, uzyskane przez uczniów z zajęć teoretycznych i praktycznych ostatecznie muszą być ocenami pozytywnymi.**

8. Uczeń, który nie pisał w pierwszym terminie pracy klasowej ma obowiązek jej napisania w dodatkowo wyznaczonym przez nauczyciela terminie .

9. Ocenę śródroczną i końcoworoczną wystawia się stosując ujednolicony system oceniania na podstawie ocen cząstkowych, .Pierwszeństwo mają oceny ze sprawdzianów(a), w drugiej kolejności są kartkówki(b)i odpowiedzi ustne(c). Pozostałe oceny są wspomagające np. odpowiedzi ustne (d).

$$S= 0,5a + 0,2b + 0,2c + 0,1d$$

**System wystawiania oceny końcowej na koniec pierwszego okresu oraz koniec roku szkolnego wg otrzymanej średniej ważonej uzyskanej ze wszystkich ocen w danym okresie:**

celujący	średnia z ocen powyżej 5,5
bardzo dobry	4,95-5,5
dobry	3,95-4,94
dostateczny	2,95-3,94
dopuszczający	1,95-2,94

niedostateczny

do 1,94

10. Sposoby informowania uczniów -na pierwszych zajęciach lekcyjnych uczniowie są zapoznawani ze szczegółowymi warunkami i sposobami oceniania. Kryteria ustalania ocen są udostępnione wszystkim uczniom. Oceny cząstkowe są przechowywane w szkole do końca roku szkolnego.

11. Metody informowania rodziców. Kryteria oceniania powinny być wpisane na końcu zeszytu przedmiotowego i opatrzone podpisem rodziców. O ocenach cząstkowych lub końcowych rodzice dowiadują się na zebraniach rodzicielskich lub w czasie indywidualnych spotkań z nauczycielem danego przedmiotu.

**Dla uczniów posiadających stosowne orzeczenia z poradni psychologiczno-pedagogicznej uwzględnia się zalecenia poradni określone w opinii np. do przedłużenia czasu odpowiedzi na sprawdzianach pisemnych oraz stosuje się indywidualną ocenę pracy tych uczniów uwzględniając ich możliwości oraz stopień stwierdzonej dysfunkcji lub niepełnosprawności.**

Zdiagnozowano uczniów z następującymi dysfunkcjami:

- specyficzne trudności w pisaniu tj. **dysortografia**-dla uczniów z tą dysfunkcją należy zindywidualizować wymagania i warunki nauki, poprzez:
- stwarzanie szans poprawy prac pisemnych w formie ustnej,
- preferowanie strony merytorycznej wypowiedzi pisemnych,
- preferowanie werbalnych form egzekwowania wiedzy,
- naukę definicji, reguł, wzorów, symboli rozłożyć w czasie, często przypominać i utrzymywać,
- nie wrywać do natychmiastowej odpowiedzi, przygotować wcześniej zapowiedzią, że uczeń będzie pytany,
- w trakcie rozwiązywania zadań praktycznych sprawdzać, czy uczeń przeczytał treść zadania i czy prawidłowo ją zrozumiał, w razie potrzeby udzielać dodatkowych wskazówek,
- w czasie sprawdzianów zwiększyć ilość czasu na rozwiązanie zadań,
- można też dać uczniowi do rozwiązania w domu podobne zadania,
- materiał sprawiający trudność dłużej utrzymywać, dzielić na mniejsze porcje,
- oceniać tok rozumowania, nawet gdyby ostateczny wynik zadania był błędny, co wynikać może z pomyłek rachunkowych,
- oceniać dobrze, jeśli wynik zadania jest prawidłowy, choćby strategia dojścia do niego była niezbyt jasna, gdyż uczniowie dyslektyczni często prezentują styl dochodzenia do rozwiązania niedostępny innym osobom, będący na wyższym poziomie kompetencji

-specyficzne trudności w pisaniu tj.

**dysortografia i dysgrafia**-dla uczniów z tą dysfunkcją należy zindywidualizować wymagania i warunki nauki, poprzez:

- stwarzanie szans poprawy prac pisemnych w formie ustnej,
- preferowanie werbalnych form egzekwowania wiedzy,
- odpytywanie z mniejszych partii materiału,
- bezpośrednie ocenianie, a także podczas wypowiedzi ucznia stosowanie pytań naprowadzających,
- naukę definicji, reguł, wzorów, symboli rozłożyć w czasie, często przypominać i utrzymywać,
- nie wrywać do natychmiastowej odpowiedzi, przygotować wcześniej zapowiedzią, że uczeń będzie pytany,
- w trakcie rozwiązywania zadań praktycznych sprawdzać, czy uczeń przeczytał treść zadania i czy prawidłowo ją zrozumiał, w razie potrzeby udzielać dodatkowych wskazówek,
- w czasie sprawdzianów zwiększyć ilość czasu na rozwiązanie zadań,

- można też dać uczniowi do rozwiązania w domu podobne zadania,
- materiał sprawiający trudność dłużej utrwać, dzielić na mniejsze porcje,
- oceniać tok rozumowania, nawet gdyby ostateczny wynik zadania był błędny, co wynikać może z pomyłek rachunkowych,
- oceniać dobrze, jeśli wynik zadania jest prawidłowy, choćby strategia dojścia do niego była niezbyt jasna, gdyż uczniowie dyslektyczni często prezentują styl dochodzenia do rozwiązania niedostępny innym osobom, będący na wyższym poziomie kompetencji

**Dysortografia, dysleksja**- dla uczniów z tą dysfunkcją należy zindywidualizować wymagania i warunki nauki, poprzez:

- stwarzanie szans poprawy prac pisemnych w formie ustnej,
- preferowanie werbalnych form egzekwowania wiedzy,
- odpytywanie z mniejszych partii materiału,
- wydłużenie czasu potrzebnego na czytanie i pisanie w czasie trwania lekcji i podczas wypowiedzi ustnych,
- preferowanie strony merytorycznej wypowiedzi pisemnych,
- opisowa ocena błędów w pracach pisemnych,
- docenianie wkładu pracy własnej,
- unikanie pośpiechu, sytuacji stresujących, trudnych,
- stosowanie nagród pochwalnych,
- posadzenie w pierwszych ławkach w celu eliminacji bodźców zakłócających
- naukę definicji, reguł, wzorów, symboli rozłożyć w czasie, często przypominać i utrwać,
- nie wrywać do natychmiastowej odpowiedzi, przygotować wcześniej zapowiedzią, że uczeń będzie pytany,
- w trakcie rozwiązywania zadań praktycznych sprawdzać, czy uczeń przeczytał treść zadania i czy prawidłowo ją zrozumiał, w razie potrzeby udzielać dodatkowych wskazówek,
- w czasie sprawdzianów zwiększyć ilość czasu na rozwiązanie zadań,
- można też dać uczniowi do rozwiązania w domu podobne zadania,
- materiał sprawiający trudność dłużej utrwać, dzielić na mniejsze porcje,
- oceniać tok rozumowania, nawet gdyby ostateczny wynik zadania był błędny, co wynikać może z pomyłek rachunkowych,
- oceniać dobrze, jeśli wynik zadania jest prawidłowy, choćby strategia dojścia do niego była niezbyt jasna, gdyż uczniowie dyslektyczni często prezentują styl dochodzenia do rozwiązania niedostępny innym osobom, będący na wyższym poziomie kompetencji

**Dysgrafia, dysortografia, dysleksja** –dla uczniów z tą dysfunkcją należy dostosować wymagania do indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych poprzez:

- wydłużyć czas potrzebny na czytelne wykonanie prac pisemnych,
- odczytywanie poleceń i zadań,
- wydawać krótkie polecenia,
- stosować powtórzenia,
- wdrażać jasne reguły zachowań,
- naukę definicji, reguł, wzorów, symboli rozłożyć w czasie, często przypominać i utrwać,
- nie wrywać do natychmiastowej odpowiedzi, przygotować wcześniej zapowiedzią, że uczeń będzie pytany,
- w trakcie rozwiązywania zadań praktycznych sprawdzać, czy uczeń przeczytał treść zadania i czy prawidłowo ją zrozumiał, w razie potrzeby udzielać dodatkowych wskazówek,
- w czasie sprawdzianów zwiększyć ilość czasu na rozwiązanie zadań,

- można też dać uczniowi do rozwiązania w domu podobne zadania,
- materiał sprawiający trudność dłużej utrwać, dzielić na mniejsze porcje,
- oceniać tok rozumowania, nawet gdyby ostateczny wynik zadania był błędny, co wynikać może z pomyłek rachunkowych,
- oceniać dobrze, jeśli wynik zadania jest prawidłowy, choćby strategia dojścia do niego była niezbyt jasna, gdyż uczniowie dyslektyczni często prezentują styl dochodzenia do

**Dysharmonia rozwojowa pomiędzy funkcjami słownymi a wykonawczymi oraz trudności w koncentracji uwagi i formułowaniu wypowiedzi** –dla uczniów tą dysfunkcją należy dostosować wymagania do indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych poprzez:

- wydłużenie czasu pisania testów i sprawdzianów
- stosowanie krótkich i zwięzłych poleceń, upewnienie się czy uczeń dobrze je zrozumiał
- umożliwienie korzystania z kserokopii notatek rówieśników (wolne tempo pracy)
- wdrażanie do pracy w grupie oraz przestrzeganie zasad w relacjach interpersonalnych.

Autor: Jacek Berg

# DOSTOSOWANIE WYMAGAŃ EDUKACYJNYCH

**Kierunek: Technik fotografii i multimedków**

**Rok szkolny 2023/24**

**nauczyciel: mgr Jacek Berg**

dotyczy przedmiotów:

Techniki fotograficzne

Cyfrowa obróbka obrazu

Estetyka i historia fotografii

Kompozycja obrazu

Urządzenia i sprzęt w fotografii

Teoria obrazu fotograficznego

## **1. UCZNIOWIE SŁABOWIDZACY**

**Sposoby dostosowania wymagań edukacyjnych:**

**- właściwe umiejscowienie ucznia w klasie:**

- \* zapobiegające odbłaskowi pojawiającemu się w pobliżu okna,
  - \* zapewniające właściwe oświetlenie oraz widoczność,
  - \* umożliwiające dogodny dostęp do tablicy (możliwość łatwego podejścia, gdy uczeń nie rozpoznaje pisma ze swojego miejsca);
- podawanie modeli i przedmiotów do obejrzenia z bliska;
  - udostępnianie tekstów ( np. testów sprawdzających wiedzę ) w wersji powiększonej;
  - ograniczanie wszelkich błyszczących powierzchni o niepożądanym odbłasku;
  - unikanie podczas zapisów na tablicy innych kolorów kredy niż biały i żółty;
  - zachęcanie ucznia do korzystania z przyborów pisarskich o ciemnej, równomiernej kresce;
  - zwracanie uwagi na szybką męczliwość ucznia związaną ze zużywaniem większej energii na patrzenie i interpretację informacji uzyskanych drogą wzrokową ( wydłużanie czasu na wykonanie określonych zadań );
  - umożliwienie uczniowi korzystania z kaset z nagraniami lektur szkolnych;
  - ograniczenie wymagań w zakresie kaligraficznym;
  - korzystanie z map o mniejszej ilości szczegółów; przy demonstracji map, plansz i tablic z rysunkami, diagramami, schematami i tabelami zwracanie uwagi na ich czytelność, tzn. czy są one odpowiedniej wielkości, narysowane odpowiedniej grubości liniami, z odpowiednim kontrastem barwnym i kontrastem w stosunku do tła;

- w geometrii należy wprowadzać uproszczone konstrukcje z ograniczoną do koniecznych liczbą linii pomocniczych i konstrukcje geometryczne wykonywać na kartkach większego formatu niż zwykła kartka papieru;
- częste zadawanie pytania- „co widzisz?” w celu sprawdzenia i uzupełnienia słownego trafności doznań wzrokowych; - słowne objaśnianie wszystkiego co ma zrobić uczeń, aby w pełni mógł uczestniczyć w zajęciach.

## **2. UCZNIOWIE SŁABOSŁYSZACY**

### **Sposoby dostosowania wymagań edukacyjnych:**

- zapewnienie dobrego oświetlenia klasy oraz miejsca dla ucznia w pierwszej ławce w rzędzie od okna. Uczeń będąc blisko nauczyciela ( od 0,5 do 1.5 m ), którego twarz jest dobrze oświetlona, może słuchać jego wypowiedzi i jednocześnie odczytywać mowę z ust;
- umożliwienie uczniowi odwracania się w kierunku innych kolegów odpowiadających na lekcji, co ułatwi lepsze zrozumienie ich wypowiedzi;
- mówienie do ucznia wyraźnie używając normalnego głosu i intonacji, unikanie gwałtownych ruchów głową czy nadmiernej gestykulacji;
- dbanie o spokój i ciszę w klasie, eliminowanie zbędnego hałasu w czasie zajęć;
- upewnianie się czy polecenia kierowane do całej klasy są właściwie rozumiane przez ucznia. W przypadku trudności zapewnienie mu dodatkowego wyjaśnienia, sformułowania inaczej polecenia, używając prostego, znanego uczniowi słownictwa;
- dostosowanie tempa pracy do możliwości ucznia z wadą słuchu, który może mieć trudności z równoczesnym wykonywaniem kilku czynności w tym samym czasie ( nie jest w stanie słuchać nauczyciela - co wymaga obserwacji jego twarzy - jednocześnie otworzyć książkę na odpowiedniej stronie i odnaleźć wskazane ćwiczenie);
- w czasie lekcji wskazane jest używanie jak najczęściej pomocy wizualnych i tablicy ( m.in. zapisanie nowego tematu, nowych i ważniejszych słów, dat na lekcji historii itp.)
- przygotowywanie uczniowi z niedosłuchem planu pracy na piśmie opisującego zagadnienia poruszane na lekcji; aktywizowanie ucznia do rozmowy poprzez zadawanie prostych pytań, podtrzymywanie jego odpowiedzi przez dopowiadanie pojedynczych słów, umowne gesty, mimiką twarzy;
- zwracanie się do ucznia niesłyszącego, zadawanie pytań w celu zmobilizowania go do lepszej koncentracji uwagi i ułatwienia mu lepszego zrozumienia tematu;

## **3. UCZNIOWIE Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIĄ RUCHOWĄ**

### **Sposoby dostosowania wymagań edukacyjnych:**

- dostosowanie miejsca pracy m.in. tak, aby uczeń mógł przyjąć niemęczącą, prawidłową pozycję siedzącą;
- dostosowanie i zmodyfikowanie pomocy szkolnych tak, by uczeń mógł z nich w pełni korzystać; oferowanie uczniowi na zajęciach lekcyjnych gotowych formatek wykresów, tabel

oraz modeli tak, aby mogło je ono same wypełnić, bez konieczności rozrysowywania całego schematu;

- ograniczenie wymagań w zakresie kaligraficznym;
- jeśli uczeń ze znaczną niepełnosprawnością ruchową ma szczególne trudności z realizacją standardów wymagań związanych z umiejętnościami wykonawczymi, to część tych umiejętności powinna być przełożona z formy "potrafi wykonać" na "wie, jak wykonać";
- zachęcania ucznia do podejmowania częstych interakcji społecznych i zawierania przyjaźni; dawanie okazji do wykazywania się samodzielnością;
- budowanie adekwatnej samooceny i realistycznych aspiracji.

#### **4. UCZNIOWIE Z AUTYZMEM**

##### **Sposoby dostosowania wymagań edukacyjnych:**

- zminimalizowanie lub całkowite wyeliminowanie elementów rozpraszających;
- posadzenie ucznia blisko nauczyciela;
- zachowanie schematu pracy i stałości działań edukacyjnych (np. zajmowanie tej samej ławki lub stolika podczas zajęć);
- opracowanie planu codziennych zajęć i każdorazowe zapoznanie z nim ucznia;
- wcześniejsze informowanie o zmianach np. w rozkładzie zajęć lekcyjnych, uprzedzanie o zastępstwach na lekcjach, wyjściach, wizytach nowych osób. Informowanie, w jaki sposób trzeba się zachować w nowej sytuacji;
- wyraźne zaznaczanie końca określonej aktywności, zabawy, zadania, zanim przejdzie się do następnych;
- kierowanie poleceń indywidualnie do ucznia (zwracanie się do niego po imieniu; właściwe używanie zaimków osobowych Ja i Ty);
- podczas rozmowy używanie prostego i jednoznacznego języka; wyjaśnianie metafor i przenośni, wyrazów bliskoznacznych, żartów lub dowcipów użytych podczas prowadzenia lekcji; popieranie informacji słownej gestami, mimiką;
- uzupełnianie rysunkiem, zdjęciem, filmem lub modelem przekazywanych podczas lekcji treści abstrakcyjnych;
- w razie potrzeby wydłużanie czasu przeznaczonego na wykonywanie poszczególnych zadań i prac pisemnych;
- dzielenie trudniejszego lub dłuższego zadania na kilka części;
- sprawdzanie zrozumienia czytanego tekstu poprzez zadawanie dodatkowych pytań: Co się wydarzyło? Gdzie? Kiedy? Dlaczego? itp.;
- dostosowywanie pomocy dydaktycznych i treści zadań do zainteresowań ucznia (np. obliczanie różnicy czasu na podstawie rozkładów jazdy);
- wykorzystywanie wąskich zainteresowań i fachowej wiedzy ucznia podczas prowadzenia lekcji;
- w sytuacji wzburzenia lub zdenerwowania umożliwienie pobytu w spokojnym, cichym miejscu np. bibliotece, gabinecie pedagoga;
- częste przypominanie o normach i zasadach funkcjonowania społecznego oraz chwalenie i nagradzanie za ich przestrzeganie;



## **5. UCZNIOWIE Z ZESPOŁEM ASPERGERA**

### **Sposoby dostosowania wymagań edukacyjnych:**

- zachowywanie schematu pracy na lekcjach i stałości działań (np. zajmowanie tej samej ławki lub stolika podczas zajęć);
- trzymanie się tego, co jest przewidziane do realizacji. W sytuacji zmiany w planach konieczne jest uspokojenie, wyciszenie i pełne rzetelne uprzedzenie ucznia o planowanych zmianach. Zmiany muszą być wprowadzane uważnie i planowo, ale nie powinno się ich eliminować;
- sukcesywne (nie jednorazowo) zapoznawanie ucznia z planem budynku szkolnego - indywidualne oprowadzanie po szkole i wyjaśnianie przeznaczenia pomieszczeń: świetlicy, biblioteki, szatni);
- eliminowanie bodźców rozprasających (wzrokowych, słuchowych);
- zwrócenie uwagi (diagnoza) na możliwą nadwrażliwość ucznia na niektóre bodźce i odpowiednie reagowanie (np. nadwrażliwość słuchowa - zniżanie tonu głosu podczas rozmowy, wzrokowa - tworzenie stonowanych dekoracji w klasie itp.);
- kierowanie poleceń indywidualnie do ucznia, zwracanie się do niego po imieniu;
- robienie przerw między wypowiedzianymi zdaniami, tak by dać uczniowi możliwość ich przetworzenia; powtarzanie polecenia, sprawdzanie stopnia jego zrozumienia;
- zachęcanie ucznia, by w razie potrzeby prosił o powtórzenie, uproszczenie czy zapisanie polecenia; - nieprzekazywanie zbyt wielu informacji, a gdy chodzi o polecenia, to wystarczy jedno, co da pewność jego wykonania przez ucznia (dla pewności, można poprosić, aby opisał je własnymi słowami);
- w razie potrzeby dyskretne zapisywanie (w dużym skrócie i jasnej formie) poleceń dla ucznia (do wykonania w danym dniu) w notesie, który ma na ławce. Jeżeli nie potrafi jeszcze czytać, to warto wprowadzić piktogramy, czyli kolorowe ilustracje przedstawiające czynności do wykonania w danym dniu;
- sprawdzanie zrozumienia czytanego tekstu poprzez zadawanie dodatkowych pytań: Co się wydarzyło? Gdzie? Kiedy? Dlaczego? itp.;
- używanie krótkich zdań, prostego i jednoznacznego języka - podawanie jasnych instrukcji;
- przedstawianie nowych pojęć lub materiału abstrakcyjnego w sposób możliwie najbardziej konkretny, popieranie ich tekstem pisany, obrazem, ilustracją, filmem;
- uwzględnianie deficytów w zakresie rozumienia niedosłownych wypowiedzi, ironii, metafor, słów i wyrażeń wieloznacznych. Wyjaśnianie ich za pomocą obrazów albo przeciwieństw np. przyjaźń - wrogość;
- organizowanie zajęć związanych z wyjaśnianiem znaczenia niektórych słów, przysłów, powiedzeń czy metafor;
- w razie potrzeby wydłużanie czasu przeznaczanego na wykonywanie poszczególnych zadań i prac pisemnych;
- dzielenie zadania na wieloetapowe krótsze części;
- zadawanie krótszych prac domowych w sytuacji, gdy rodzice zgłaszają, że nauka w domu trwa godzinami;
- w miarę możliwości sprawdzanie wiedzy ucznia w formie przez niego preferowanej (np. zamiast śpiewać piosenkę może powiedzieć jej tekst);

- dostosowanie pomocy dydaktycznych i zadań do zainteresowań ucznia (np. obliczanie różnicy czasu na podstawie rozkładu jazdy autobusów);
- wykorzystywanie wąskiej i fachowej wiedzy oraz zainteresowań ucznia podczas prowadzenia lekcji; umożliwianie uczniowi - w określonych sytuacjach, a nie zawsze, kiedy ma na to ochotę - mówienia o swoich pasjach i zainteresowaniach;
- z powodu impulsywności i problemów w czekaniu na swoją kolej odpytywanie ucznia w pierwszej kolejności;
- nie zakładanie, że uczeń nie słucha i nie uczestniczy w toku lekcyjnym jeżeli nie nawiązuje kontaktu wzrokowego, czy też siedzi bokiem do nauczyciela;
- udzielanie uczniowi z dokładnej instrukcji dotyczącej poszczególnych czynności dnia codziennego, aby podołać wszystkim obowiązkom;
- dostrzeganie, nazywanie i chwalenie wszelkich zachowań empatycznych i współczujących; otoczenie ucznia dyskretną opieką, gdyż może się on stać łatwym obiektem zaczepek, prowokacji swoich rówieśników;
- praca nad poprawą u ucznia zachowań nieakceptowanych przez otoczenie; wyjaśnianie, jaką reakcję emocjonalną u odbiorców mogą one wywołać;
- staranie o to, aby uczeń zawsze miał z kim wykonywać zadania grupowe i asymilował się ze środowiskiem w każdej sytuacji: na lekcji, w trakcie przerwy, przebierania się w szatni, w bibliotece, na stołówce czy w czasie wycieczki klasowej;
- dawanie w czasie zajęć dydaktycznych możliwości rozładowywania złości i agresji przy wykorzystaniu akceptowalnych, ustalonych wcześniej metod alternatywnych;
- przed wycieczką szkolną informowanie ucznia o zachowaniach właściwych i pożądanych dla danej sytuacji społecznej (czyli na przykład tego, jak zachować się w teatrze, kinie, muzeum itp.);
- rozwijanie w czasie lekcji umiejętności rozumienia innych ludzi, siebie i sytuacji społecznych oraz norm i wzorów interpersonalnych i kulturowych;
- prowadzenie treningu komunikacji społecznej, zarówno bezpośredniej, czyli naukę komunikowania się z rówieśnikiem, jak i pośredniej, tj. za pomocą listu, telefonu czy Internetu;
- ćwiczenie umiejętności społecznych, czyli: zawierania znajomości, słuchania, pytania, odmawiania, inicjowania rozmowy, dyskutowania, reagowania na krytykę i jej wypowiedzianie, radzenia sobie z uczuciami i ich wyrażania, np. gniewu i rozczarowania, jak również mówienia komplementów.

## **6. UCZNIOWIE ZE SPECYFICZNYMI TRUDNOŚCIAMI W UCZENIU SIĘ** ***UCZNIOWIE Z DYSLEKSJĄ***

### **zasady postępowania z uczniem z dysleksją rozwojową:**

- unikanie głośnego odpytywania z czytania przy całej klasie;
- ograniczanie czytania obszernych lektur do rozdziałów istotnych ze względu na omawianą tematykę; (akceptowanie korzystania z nagrań fonicznych, w wyjątkowych przypadkach z ekranizacji, jako uzupełnienia samodzielnie przeczytanych rozdziałów);
- kontrolowanie stopnia zrozumienia samodzielnie przeczytanych przez ucznia poleceń (szczególnie podczas sprawdzianów);
- zmniejszenie ilości zadań (poleceń) do wykonania w przewidzianym dla całej klasy czasie lub wydłużenie czasu pracy dziecka ze względu na wolne tempo czytania lub/i pisania;
- ograniczanie tekstów do czytania i pisania na lekcji do niezbędnych notatek, których nie ma w podręczniku; (jeśli to możliwe dawanie dziecku gotowych notatek do wklejenia);
- pisemne sprawdziany powinny ograniczać się do sprawdzanych wiadomości (wskazane stosowanie testów wyboru, zdań niedokończonych, tekstów z lukami);
- wskazane jest preferowanie wypowiedzi ustnych (częste sprawdzanie wiadomości, ale dotyczących krótszych partii materiału);
- w przedmiotach ścisłych podczas wykonywania ścisłych operacji wymagających wielokrotnych przekształceń, umożliwienie dziecku ustnego skomentowania wykonywanych działań;
- w ocenie pracy ucznia wskazane jest uwzględnienie poprawności toku rozumowania, a nie tylko prawidłowości wyniku końcowego;
- dzielenie na mniejsze partie materiału programowego wymagającego znajomości wielu wzorów, symboli, przekształceń;
- unikanie niezapowiedzianego wywoływania do odpowiedzi (jeśli to możliwe uprzedzić ucznia - na przerwie lub na początku lekcji, że będzie dzisiaj pytany);
- dostosowanie miejsca pracy ucznia w klasie (najlepiej blisko nauczyciela);
- złagodzenie kryteriów wymagań z języków obcych w zakresie mowy, rozumienia, czytania i pisanie w języku obcym;
- nieuwzględnianie poprawności ortograficznej podczas oceny prac pisemnych - wskazana ocena opisowa (dopuszczenie korzystania ze słowników ortograficznych podczas pisania wypracowań, prac klasowych; sprawdzanie postępów w zakresie ortografii za pomocą dyktand z komentarzem, okienkiem ortograficznym, pisanie z pamięci; zakres sprawdzianu powinien obejmować jeden rodzaj trudność ortograficznych);
- w przypadku ucznia z dysgrafią wskazane jest akceptowanie pisma drukowanego, pisma na maszynie, komputerze, zwłaszcza prac obszernych (wypracowań, referatów). Nie należy również oceniać estetyki pisma. jeśli pismo dziecka jest trudne do odczytania, można zamienić pracę pisemną na wypowiedź ustną;
- bazowanie na polisensorycznych (angażujących wszystkie zmysły) metodach nauczania;
- przekazywanie uczniom spostrzeżeń na temat ich pracy. zauważanie i docenianie drobnych postępów; systematyczne przeglądanie zeszytów;
- zezwolenie na pisanie ołówkiem, aby uczeń mógł łatwiej poprawiać błędy.

## *UCZNIOWIE Z DYSKALKULIĄ*

### **Sposoby dostosowania wymagań edukacyjnych:**

- ocenianie przede wszystkim toku rozumowania, a nie technicznej strony liczenia;
- nauczanie polisensoryczne - używanie pomocy dydaktycznych angażujących wszystkie zmysły (rysunki, tabele, schematy, mapy myślowe, haki pamięciowe, podkreślanie najważniejszych informacji, werbalizowanie, używanie kolorów, symboli graficznych itp.)
- uczenie szacowania;
- ćwiczenie liczenia pamięciowego;
- nakłanianie do "głośnego myślenia" podczas rozwiązywania zadań;
- łączenie wiedzy w logiczną całość, dzielenie jej na porcje łatwo przyswajalne dla ucznia;
- unikanie oceniania metody, którą uczeń dochodzi do wyniku, nawet jeśli jest "okrężna";

## *UCZNIOWIE Z DYSGRAFIĄ*

### **Sposoby dostosowania wymagań edukacyjnych:**

- dostosowanie wymagań dotyczy formy sprawdzania wiedzy, a nie treści;
- wymagania merytoryczne, co do oceny pracy pisemnej powinny być ogólne, takie same, jak dla innych uczniów;
- ograniczenie wymagań w zakresie kaligraficznym;
- jeśli to możliwe dawanie uczniowi gotowej notatki z lekcji
- sprawdzanie prac pisemnych w sposób niekonwencjonalny (np., jeśli nauczyciel nie może przeczytać pracy ucznia, może go poprosić, aby uczynił to sam lub przepisać ustnie z tego zakresu materiału; dopuszczenie pisania prac pisemnych drukowanymi literami lub na komputerze.

## *UCZNIOWIE Z DYSORTOGRAFIĄ*

### **Sposoby dostosowania wymagań edukacyjnych:**

- dostosowanie wymagań dotyczy formy sprawdzania i oceniania wiedzy z tego zakresu;
- ocenianie merytorycznej strony wypowiedzi bez uwzględnienia błędów ortograficznych i literówek

## **7. UCZNIOWIE O INTELIGENCJI NIŻSZEJ NIŻ PRZECIĘTNA**

### **Ogólne zasady postępowania z uczniem o inteligencji niższej niż przeciętna:**

- Omawianie niewielkich partii materiału i o mniejszym stopniu trudności
- pozostawianie więcej czasu na jego utrwalenie
- podawanie poleceń w prostszej formie
- unikanie trudnych, czy bardzo abstrakcyjnych pojęć

- częste odwoływanie się do konkretnego przykładu
- unikanie pytań problemowych, przekrojowych
- wolniejsze tempo pracy
- szerokie stosowanie zasady pogłębienia
- odrębne instruowanie uczniów